

ASPECTE FISCALE PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT

THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF CORPORATE INCOME TAX

Author: Diana GURIN

diana.gurin00@e-uvt.ro

West University of Timisoara, Romania

Scientific coordinator: Ovidiu BUNGET

Dr., prof. univ., West University of Timisoara, Romania

ovidiu.bunget@e-uvt.ro

ORCID code: <https://orcid.org/0000-0001-9956-0232>

Abstract. *Since the activities of the state encompass an increasingly broad range of areas such as defense, education, culture, health, etc., they lead to an increase in the financial needs that must be covered. The main function in ensuring that the state will be able to cover its public expenditures and procure the necessary financial resources in the appropriate amount falls to the mobilized taxes, which constitute one of the main financial procedures through which the state budget is funded. This work aims to highlight the importance of the contribution of fiscal control in determining the real amount of revenues derived from economic agents in the form of profit taxes, which make up the state budget. Fiscal control is a tool provided to public authorities to monitor and establish, through various methods and techniques, how taxpayers fulfill their obligations regarding the calculation, declaration, and payment of amounts resulting from tax obligations. By conducting fiscal control, the state is able to perform an in-depth analysis of the management of national wealth by identifying errors, deviations, omissions, or deficiencies, which inevitably contributes to the enhancement of asset protection, as the analysis is subsequently translated into understanding how regulations are or are not being followed and what liability must be established.*

Keywords: Tax, income, control

Introducere

Realizarea studiului privind aspecte fiscale al impozitului pe profit presupune în sine o analiză aprofundată asupra, caracteristicilor impozitului și a elementelor care contribuie la determinarea acestei obligații față de stat.

Lucrarea dată este structurată în patru capitole. Primul capitol reprezintă o introducere elementară în tema analizată. Capitolul 2 include o caracterizare generală a impozitului pe profit prin prezentarea definiției ale acestui. Capitolul al treilea își propune descrierea întreprinderii selectate spre analiză și, de asemenea, contabilitatea impozitului pe profit. Ultimul capitol, Concluzii, reprezintă o conchidere logică a lucrării date cu evidențierea rezultatelor obținute și a obiectivelor ce a fost atinse. Motivul alegerii temei date, și anume, aspecte privind controlul fiscal al impozitului pe profit rezultă din importanța pe care acest impozit îl exercită atât asupra activității entităților cât și asupra ansamblului veniturilor colectate la bugetul de stat. Obiectivul principal ales de a fi demonstrat în cadrul acestei lucrări reprezintă reflectarea problematicei contabilității privind relația cu fiscalitatea, mai exact ținta contabilității fiind prezentarea informațiilor contabile relevante pentru utilizatori, iar cel al fiscalității de a stabili baza de impozitare și calcul a obligațiilor fiscale aferente.

O definiție a impozitului este dată de profesorului Ioan Talpoș conform căreia: „impozitele reprezintă o formă de prelevare silită la dispoziția statului, fără contraprestație directă și cu titlul nerambursabil, a unei părți din veniturile sau averea persoanelor fizice-juridice, în vederea acoperirii unor necesități publice”.

Cadrul normativ privind impozitul pe profit se referă la totalitatea normelor, legilor și hotărârilor pentru prezentarea, explicarea și stabilirea impozitului pe profit și a profitului impozabil determinat în acord cu prevederile legislației în vigoare. Pentru a prezenta aspectele semnificative privind impozitul pe profit în țara noastră ne-am raportat la prevederile Codul fiscal în vigoare.

Determinarea și contabilizarea impozitului pe profit se face pe baza rezultatului fiscal obținut. Din cauza faptului că principiile contabile nu sunt întotdeauna în concordanță cu principiile impunerii fiscale, rezultatul fiscal diferă de profitul contabil. Prin urmare, se impune tratarea în mod separat a rezultatului contabil și a rezultatului fiscal.

Calculul rezultatului fiscal se efectuează trimestrial/anual, cumulativ pentru fiecare an fiscal. Formula de calcul este următoarea:

$$\text{Rezultat fiscal} = \text{Venituri totale} - \text{Cheltuieli totale} - \text{Venituri neimpozabile} + \text{Cheltuieli nedeductibile} - \text{Pierdere fiscală reportată}$$

Dacă analizăm calculul rezultatului din punct de vedere fiscal, este de menționat faptul că veniturile se împart în impozabile și neimpozabile, iar cheltuielile în deductibile, deci recunoscute fiscal și nedeductibile (nerecunoscute fiscal).

Un alt aspect important în calculul profitului impozabil este cel privind cheltuielile. Articolul 25 din Codul fiscal menționează că cheltuielile se împart în: cheltuielile deductibile, cu deductibilitate limitată și cele nedeductibile.

În acord cu prevederile art. 25 a Codului fiscal, organizația tratează cheltuielile realizate pentru continuitatea activității economice și care au asigurat crearea de venituri superioare valorii cheltuielilor, drept deductibile. O altă categorie de cheltuieli o reprezintă cheltuielile cu deductibilitate limitată, care presupun existența unor condiții și reguli de respectat pentru unele categorii de cheltuieli. Referindu-ne la cel de-al treilea tip de cheltuieli, respectiv cele nedeductibile, trebuie menționată ideea că aceste pot fi după caz:

a) cheltuielile menționate de Codul fiscal;

b) cheltuielile rezultate în urma depășirii limitei maxime a cheltuielilor cu deductibilitate limitată.

Drept urmare, în urma stabilirii veniturilor, cheltuielilor, deducerilor și a modului în care acestea formează rezultatul fiscal se poate determina impozitul pe profit datorat de organizație.

Acesta se calculează aplicând cota standard de 16% asupra rezultatului fiscal.

Studiu de caz și rezultate

Datele pentru realizarea studiului dat sunt preluate din contabilitatea Comat Galați SA cu obiect de comerț cu ridicata al altor produse intermediare, de menționat este faptul că cheltuielile înregistrate cu amortizarea contabilă coincid cu celefapt ce ușurarea evidența amortizării efectuând un singur calcul și nu două pentru evidența separată fiscală și contabilă. În același timp ținem cont și de pierdere reportată din exercițiile anterioare în valoare de 7.198.014 lei, iar în exercițiul pentru care se calculează impozitul se va deduce doar suma de 188.220 lei. Calculul impozitului pe profit are loc trimestrial cumulativ pentru exercițiul financiar și se prezintă în continuare modul de calcul pentru unul dintre trimestre.

La finele primului trimestru entitatea înregistrează: venituri totale 400.586 lei; cheltuieli totale 328.102 lei din care; •cheltuieli cu amenzi și penalități 2.300 lei; •cheltuieli privind combustibilul aferente unui vehicul care nu este utilizat exclusiv în scopul activității economice 560 lei (partea de TVA nedeductibilă 70 lei); pierdere dedusă pentru trimestrul I 47.055 lei;

În continuare se va prezenta înregistrarea calculelor aferente determinării profitului impozabil și impozitului pe profit pentru trimestrul I.

1) Determinarea rezultatului contabil curent pentru trimestru I;

Rezultatul contabil = venituri totale – cheltuieli totale

Rezultatul contabil = $400.586 - 328.102 = 72.484$ lei

2) Determinarea rezultatului fiscal pentru primul trimestru I;

Rezultatul fiscal = Rezultatul contabil + cheltuieli nedeductibile – venituri neimpozabile – deduceri fiscale

a) Cheltuielile nedeductibile 2.615 lei

- cheltuieli cu amenzi și penalități 2.300 lei
- cheltuielile nedeductibile privind combustibilul 315 lei

Observație. Pentru determinarea valorii nedeductibile a cheltuielilor privind combustibilul la momentul calculului rezultatului fiscal se aplică limita de 50% , această limită se aplică și asupra TVA pentru care nu s-a acordat drept de deducere din punctul de vedere al taxei pe valoarea adăugată.

- cheltuieli privind combustibilul 560 lei

- partea de TVA nedeductibilă 70 lei

- baza de calcul al valorii nedeductibile a cheltuielilor privind combustibilul $560 + 70 = 630$ lei

- valoarea nedeductibilă a cheltuielilor privind combustibilul $630 \times 50\% = 315$ lei.

b) Deduceri fiscale 47.055 lei

- pierderea dedusă pentru trimestrul I - 47.055 lei

Rezultatul fiscal = $72.484 + 2.615 - 47.055$

Rezultatul fiscal = 28.044 lei. (Profit impozabil)

3) Calculul impozitului pe profit;

Impozit pe profit = Profit impozabil $\times 16\%$

Impozit pe profit = $28.044 \times 0,16 = 4.487$ lei

4) Determinarea profitului net;

Rezultatul net = Rezultatul contabil - Impozitul pe profit

Rezultatul net = $72.484 - 4.487 = 67.997$ lei

Ulterior calculului și înregistrării impozitului pe profit până la data scadentă 25.06.2025 se completează și se depune de către societate la Agenția Națională de Administrare Fiscală Declarația 101 privind impozitul pe profit.

Concluzii

O problemă importantă pentru contabilitate este cea privind relația cu fiscalitatea. Pentru contabilitate, obiectivul pe care aceasta trebuie să-l atingă este prezentarea informațiilor contabile, relevante pentru luarea deciziilor de către utilizatori. Obiectivul fiscalității ține de stabilirea bazei de impozitare în acord cu prevederile fiscale. Diferă nu doar obiectivele, principiile, dar și regulile pentru calcularea rezultatului. Prin urmare, rezultatul contabil, conform prevederilor fiscale, este supus anumitor ajustări, iar impozitul pe profit este calculat pe baza rezultatului fiscal.

Ca concluzie, pot spune că impozitele sunt cruciale, fiind o plată către bugetul de stat pentru succesul obținut de către societate și o cale de finanțare a necesarului de resurse pentru acoperirea cheltuielilor bugetare.

Referințe bibliografice

1. Georocanu, A. M., Determinarea obligațiilor fiscale ale societăților comerciale, Ed. Universul Juridic, București, 2011.
2. Horomnea, E. (coordonator), Budugan, D., Georgescu, I., Istrate, C., Păvăloaia, L., Rusu, A., Introducere în contabilitate concepte și aplicații, Ed. TipoMoldova, Iași, 2015
3. Talpoș, I., Finanțele României, Editura Sedonia, Timișoara, 1995
4. Tulai, C. I., Finanțele publice și fiscalitatea, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003
5. Văcărel, I., Finanțe publice, Ed. a II-a, Editura Didactica și Pedagogica, București 1999
6. Legea nr. 227/8.09.2015 privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare 2025
7. OMFP și al MENCS nr. 1.056/4.435/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare la calculul rezultatului fiscal
8. OMFP nr. 1802 din 29 decembrie 2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate.